T071 BL 1 (099) Giới Rời Y Mà Ngủ-30 Pháp Ni Tát Kỳ Ba Dạ Đề-Giới Pháp Của Tỳ Kheo-Luật Ma Ha Tăng Kỳ

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

2. GIÔÙI RÔØI Y MAØ NGUÛ Khi Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, coù moät Baø-la-moân môøi chuùng Taêng veà nhaø nghæ qua ñeâm ñeå cuùng döôøng vaø boá thí y vaät. Caùc Tyø-kheo nghe oâng ta môøi chuùng Taêng lieàn suy nghó: "Luùc naøy, thôøi tieát oân hoøa, khoâng laïnh, khoâng noùng, chuùng ta chæ caàn maëc y thöôïng, y haï ñi ñeán, neáu oâng ta cuùng döôøng y thì ta cöù xem nhö thoï nhaän theâm caùi y thöù ba", beøn maëc y thöôïng vaø haï ra ñi. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân vì naêm vieäc lôïi ích neân cöù naêm hoâm ñi tuaàn haønh ñeán caùc phoøng cuûa Taêng chuùng moät laàn. Khi ñeán ñoù, Theá Toân môû cöûa moät caên phoøng, thaáy treân giaù coù nhieàu y, maëc duø bieát, Theá Toân vaãn hoûi: "Treân giaù coù nhieàu caùi y, laø y cuûa ai theá?" Coù moät Tyø-kheo beänh baïch vôùi Theá Toân: "Coù moät Baø-la-moân môøi caùc Tyø-kheo veà nhaø nghæ qua ñeâm ñeå cuùng döôøng vaø boá thí caùc y vaät. Caùc Tyø-kheo nghó raèng thôøi tieát aám aùp neân ñeå laïi caùc y naøy, chæ maëc thöôïng, haï y maø ñi, neáu nhö oâng ta cuùng döôøng y, thì thoï laøm caùi y thöù ba". Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Neân bieát: Nhö Lai ÖÙng Cuùng laø ngöôøi an laïc baäc nhaát, xuaát gia ly duïc laø nieàm vui baäc nhaát, tuøy theo choã maø ôû, luùc ñi khaát thöïc phaûi ñem theo ba y vaø baùt, ví nhö ñoâi caùnh cuûa chim luoân dính saùt vaøo thaân. Tyø-kheo caùc oâng ñaõ töø boû doøng hoï cuõ, vì loøng tin xuaát gia, theá neân, heã ñi ñeán ñaâu phaûi ñem phaùp y theo beân mình, khoâng neân lìa y qua ñeâm". Laïi nöõa, khi Phaät an cö taïi thaønh Xaù-veä xong, beøn ñi ñeán thaønh Vöông-xaù. Luùc aáy, coù moät Tyø-kheo ôû thaønh Vöông-xaù vì loøng tin xuaát gia, sau khi an cö taïi moät thoân laøng khaùc vöøa keát thuùc, nghe tin Phaät an cö xong ñi ñeán thaønh Vöông-xaù, beøn thaàm nhuû: "Nay ta neân ñeán vaán an Theá Toân roài cuøng theo Phaät ñi thaêm nhöõng baø con, luùc naøy trôøi khoâng laïnh, khoâng noùng, vaäy ta neân ñeå laïi moät y, chæ caàn maëc y thöôïng, y haï maø ra ñi". Theá laø bò Theá Toân quôû traùch: "Pheùp taéc cuûa Tyø-kheo laø phaùp y vaø öùng khí (baùt) phaûi luoân ñem theo beân mình, ví nhö chim bay, loâng caùnh luoân theo beân mình, khoâng neân rôøi xa". Khi Phaät truù taïi thaønh Vöông-xaù nôi tinh xaù trong vöôøn truùc Ca-lan-ñaø. Baáy giôø, Tröôûng laõo Xaù-lôïi-phaát suy nghó: "Nay ta neân vì lôïi ích cuûa baø con an cö taïi thoân Na-la. Nhöng vì loøng toân kính ñoái vôùi Theá Toân neân khoâng muoán rôøi xa, song cuõng khoù ñeán noùi vôùi Phaät". Caùc Tyø-kheo nghe theá, beøn ñem vieäc aáy baïch ñaày ñuû vôùi Theá Toân. Do ñoù, Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Töø hoâm nay, Ta cho pheùp chö Taêng ôû tinh xaù Truùc Vieân taïi thaønh Vöông-xaù vaø chö Taêng taïi thoân Na- la cuøng thieát laäp chung moät giôùi tröôøng boá-taùt ñeå cho Xaù-lôïi-phaát ñöôïc soáng an laïc. Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi nhö sau: "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Töø hoâm nay tinh xaù Truùc Vieân taïi

thaønh Vöông-xaù vaø thoân Na-la cuøng thieát laäp chung moät giôùi tröôøng Boá-taùt. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi taêng, nay Taêng ñem tinh xaù Truùc Vieân taïi thaønh Vöông-xaù vaø thoân Na-la thieát laäp chung moät giôùi tröôøng Boá-taùt, xin baïch nhö theá". Moät laàn baïch Yeát-ma, cho ñeán "Vì Taêng baèng loøng neân im laëng. Vieäc aáy cöù nhö theá maø thi haønh". Baáy giôø, Toân giaû Xaù-lôïi-phaát an cö taïi thoân Na-la, haèng ngaøy ñi ñeán tinh xaù Truùc Vieân ñaûnh leã Theá Toân, gaëp luùc trôøi möa suoát baûy ngaøy, beøn suy nghó: "Thaân ta nay giaø yeáu, maø y Taêng-giaø-leâ naøy thì naëng, ta muoán mang ñi, nhöng bò möa öôùt caøng naëng theâm, coøn neáu khoâng mang ñi, lôõ ra khoâng veà kòp, thaønh phaïm toäi Xaû ñoïa. Vaäy ta haõy chôø möa taïnh roài seõ ñi ñeán Theá Toân". Nhöng luùc ñi ñöôøng, gaëp caùc ngoaïi ñaïo, Toân giaû beøn luaän baøn vôùi hoï (nhö kinh Sa-moân Quaû ñaõ noùi) roài môùi ñi ñeán Theá Toân, ñaûnh leã vaán an. Phaät bieát maø vaãn hoûi: "Xaù-lôïi-phaát! Vì sao laâu ngaøy Ta khoâng gaëp oâng?". Toân giaû beøn höôùng ñeán Theá Toân noùi roõ caùc vieäc treân. Luùc naøy, Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Töø nay trôû ñi goäp chung tinh xaù Truùc Vieân taïi thaønh Vöông-xaù vaø thoân Na-la laøm thaønh moät giôùi "Baát ly y tuùc" (nguû ñeâm khoâng rôøi y), ñeå caùc Tyø-kheo ñöôïc soáng an laïc. Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi nhö sau: "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay töø tinh xaù Truùc Vieân taïi thaønh Vöông-xaù ñeán thoân Na-la - Tröø caùc nhaø daân vaø ranh giôùi cuûa thoân - laøm thaønh moät phaïm vi khoâng maát y. Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng nay goäp chung töø thaønh Vöông-xaù ñeán thoân Na-la. Tröø caùc nhaø daân vaø ranh giôùi cuûa thoân - laøm thaønh moät phaïm vi khoâng maát y. Caùc Ñaïi ñöùc naøo baèng loøng goäp chung töø thaønh Vöông-xaù ñeán thoân Na-la.- Tröø caùc nhaø daân vaø ranh giôùi cuûa thoân - laøm thaønh moät phaïm vi khoâng maát y, thì im laëng, ai khoâng baèng loøng haõy noùi... Taêng ñaõ baèng loøng vì im laëng. Vieäc aáy cöù nhö theá maø thi haønh". Sau khi kieát giôùi khoâng maát y roài thì töø thaønh Vöông-xaù ñeán thoân Na-la, hai beân ñöôøng moãi beân hai möôi laêm khuyûu tay ñeàu thuoäc giôùi vöùc khoâng maát y, neân Tyø-kheo coù theå ñeå y taïi thaønh Vöông-xaù roài ñi ñeán thoân Na-la maø khoâng coù toäi, hoaëc ñeå y taïi thoân Na-la roài ñi ñeán thaønh Vöông-xaù cuõng theá. Nhö nhaân duyeân cuûa Xaù-lôïi-phaát, nhaân duyeân cuûa Muïc-kieàn-lieân cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, khi Theá Toân an truù taïi tinh xaù Kyø-hoaøn thuoäc thaønh Xaù- veä. Luùc aáy coù moät Tyø-kheo sau böõa aên muoán ñeán röøng Khai Nhaõn ngoài thieàn, lieàn suy nghó: "Neáu ta nghæ ñeâm taïi röøng Khai nhaõn thì seõ maát y Taêng-giaø-leâ (y naøy bò phaïm luaät), lieàn ñem caû ba y theo; boãng gaëp Theá Toân. Phaät bieát maø vaãn hoûi: "Naøy Tyø-kheo! Vì sao thaày mang theo nhieàu y theá?". Ñaùp: "Baïch Theá Toân! Con muoán ñeán röøng Khai Nhaõn ngoài

thieàn, nhöng sôï lôõ ra buoåi chieàu khoâng trôû veà kòp thì seõ maát y Taêng-giaø-leâ, neân phaûi mang theo caû ba y". Do theá, Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Töø nay trôû ñi, keå töø röøng Kyø-hoaøn ñeán röøng Khai Nhaõn caùc tinh xaù Ñoâng phöông, tinh xaù Taây phöông, tinh xaù Ñoâng laâm, tinh xaù Taây laâm, tinh xaù Vöông vieân, thaùp Thoï truø, tinh xaù Baø la laâm goäp laïi laøm thaønh

giôùi vöùc khoâng maát y, ñeå caùc Tyø-kheo soáng trong ñoù ñöôïc an laïc. Thaày Yeát-ma neân noùi nhö sau: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Nay töø Kyø-hoaøn ñeán röøng Khai Nhaõn, töø tinh xaù Ñoâng laâm cho ñeán thaùp Thoï Truø, trong phaïm vi ñoù, tröø thoân vaø ranh giôùi cuûa thoân... neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng nay laáy töø röøng Kyø-hoaøn cho ñeán thaùp Thoï truø, laøm phaùp Yeát-ma keát giôùi khoâng maát y. Ñoù laø lôøi taùc baïch. Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe: Töø röøng Kyø-hoaøn cho ñeán thaùp Thoï Truø, trong phaïm vi ñoù, tröø thoân vaø ranh giôùi cuûa thoân Taêng nay keát giôùi khoâng maát y. Caùc Ñaïi ñöùc naøo baèng loøng laáy töø röøng Kyø-hoaøn qua röøng Khai Nhaõn cho ñeán thaùp Thoï Truø laøm giôùi vöùc khoâng maát y thì im laëng; ai khoâng baèng loøng haõy noùi. Taêng ñaõ baèng loøng laáy töø röøng Kyø-hoaøn qua röøng Khai Nhaõn cho ñeán thaùp Thoï Truø laøm giôùi vöùc khoâng maát y, vì Taêng ñaõ baèng loøng neân im laëng. Vaäy vieäc ñoù cöù nhö theá maø thi haønh”. Laïi nöõa, khi Phaät truù taïi tinh xaù Kyø-hoaøn trong thaønh Xaù-veä. Baáy giôø, trong thaønh Xaù-veä bò hoûa hoaïn neân daân chuùng, voi, ngöïa, xe coä vaø trai gaùi mang vaùc y phuïc chaïy ra khoûi thaønh. Coøn caùc Tyø-kheo thì phaàn lôùn gôûi y ôû trong thaønh, neân vì sôï chaùy y maø töø ngoaøi chaïy gaáp vaøo trong thaønh. Thaáy theá, nhöõng keû khoâng tin Phaät ôû trong thaønh ñeàu cheâ traùch: “Chuùng ta vì bò löûa chaùy maø chaïy ra khoûi thaønh tò naïn, coøn caùc Sa-moân naøy laïi chaïy vaøo thaønh gioáng nhö nhöõng con thieâu thaân lao vaøo löûa, coù vieäc gì maø gaáp theá?”. Khi aáy, coù ngöôøi noùi: “Caùc Sa-moân naøy khoâng soáng theo chaùnh ñaïo, muoán laáy ñoà vaät cuûa ngöôøi ta. Ví nhö quaân troäm cöôùp rình xem ngöôøi ta giaáu cuûa ôû ñaâu ñeå laáy veà nuoâi soáng, nhö laø thuoác trò beänh. Ñaùm Sa-moân naøy cuõng nhö vaäy, chôø khi ngöôøi ta bò tai hoïa maø chaïy xoâng vaøo thaønh... Ñoù laø nhöõng keû baïi hoaïi, naøo coù ñaïo haïnh gì”. Caùc Tyø-kheo nghe theá, beøn ñem nhaân duyeân aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi caùc Tyø-kheo aáy ñeán. Hoï beøn goïi ñeán. Khi caùc Tyø-kheo aáy ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: “Vì sao caùc oâng laïi höôùng veà trong thaønh maø chaïy khieán cho ngöôøi ñôøi hieàm traùch?”. Ñaùp: “Baïch Theá Toân! Y phuïc vaø vaät duïng cuûa chuùng con tröôùc ñaây ñeå trong thaønh, khi trong thaønh phaùt hoûa, chuùng con sôï maát y neân môùi chaïy vaøo ñeå laáy”. Phaät lieàn hoûi caùc Tyø-kheo: “Vì sao Taêng chuùng caùc oâng khoâng taùc

phaùp Yeát-ma ly y tuùc?”. Ñaùp: “Coù taùc Yeát-ma”. Phaät laïi hoûi: “Taùc Yeát-ma baèng caùch naøo?”. Ñaùp: “Keát luoân caû thaønh Xaù-veä”. Phaät lieàn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Vì sao caùc oâng laïi taùc Yeát-ma gom chung choã A-lan-nhaõ vôùi thoân xoùm? Töø nay trôû ñi ta khoâng cho pheùp laøm pheùp Yeát-ma gom chung A-lan- nhaõ vôùi thoân xoùm, maø phaûi A-lan-nhaõ keát chung vôùi A-lan-nhaõ, thoân xoùm keát chung vôùi thoân xoùm. Neáu gheùp chung A-lan-nhaõ vôùi thoân xoùm, thoân xoùm vôùi A-lan-nhaõ thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni”. Theá roài Phaät ra leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû. Roài vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: “Neáu Tyø-kheo vieäc y ñaõ xong, y Ca-hi-na cuõng ñaõ xaû, maø rôøi moät

trong ba y nguû qua ñeâm moät choã khaùc - tröø tröôøng hôïp Taêng Yeát-ma cho pheùp - thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". GIAÛI THÍCH: - Y ñaõ xong: Ba y ñaõ ñaày ñuû goïi laø y ñaõ xong. Hoaëc khoâng thoï y Ca hi la cuõng goïi laø y ñaõ xong, hoaëc ñaõ xaû y Ca-hi-na cuõng goïi laø y ñaõ xong, hoaëc y ñöôïc giaët nhuoäm xong cuõng goïi laø y ñaõ xong. - Y: Y goàm coù caùc loaïi y Kieáp-boái, y Khaâm-baø-la, y Soâ-ma, y Kieàu-xaù-da, y Xaù-na, y Ma, y Khu-maâu-ñeà. - Xaû y Ca-hi-na: Goàm coù möôøi vieäc töø thoï y xaû cho ñeán chung cuïc xaû. - Moät ñeâm: Töø luùc maët trôøi saép laën cho ñeán bình minh xuaát hieän. - Ba y: Y Taêng-giaø-leâ, y Uaát-ña-la-taêng vaø y An-ñaø-hoäi. - Tröø Taêng Yeát-ma: Neáu Taêng khoâng laøm Yeát-ma cho pheùp thì khoâng ñöôïc rôøi y moät ñeâm. Nhöng neáu laøm Yeát-ma maø baïch khoâng ñuùng caùch thì vieäc Yeát-ma cuõng khoâng thaønh töïu. Hoaëc laøm Yeát-ma maø taát caû ñeàu sai caùch thöùc thì cuõng nhö khoâng laøm Yeát-ma. - Laøm Yeát-ma: Baïch thaønh töïu (ñuùng caùch thöùc), Yeát-ma thaønh töïu, chuùng thaønh töïu, taát caû moïi chi tieát ñeàu ñuùng phaùp thì goïi laø Taêng ñaõ laøm Yeát-ma. Neáu ñaõ laøm Yeát-ma nhö theá thì Theá Toân baûo laø khoâng coù toäi (töùc ñöôïc rôøi y moät ñeâm khoâng phaïm toäi). - Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà: Töùc chieác y aáy caàn phaûi xaû giöõa chuùng Taêng, roài saùm hoái toäi Ba-daï-ñeà; neáu khoâng xaû maø saùm hoái thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. - Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. - Cöông giôùi: 1. Cöông giôùi Yeát-ma. 2. Cöông giôùi du haønh. 3. Cöông giôùi nöông töïa.

4. Cöông giôùi baûy caây Am-baø-la (xoaøi).

Cöông giôùi Yeát-ma:

a. Noùi roäng.

b. Noùi sô löôïc.

c. Thoân xoùm.

d. Neâu teân.

e. Coät moác.

f. Tuøy khuùc giôùi.

g. Tò naïn giôùi.

h. Chö phöông giôùi.

a. Noùi roäng: Nhö taïi nöôùc Ma-ñaàu-la coù Tuøng-laâm tinh xaù, ôû phía Ñoâng cuûa Ma-ñaàu-la coù soâng Dieâm-phuø-na vaø veà phía Ñoâng cuûa soâng naøy coù tinh xaù Tieân nhaân Tuï-laïc. Baáy giôø, caùc Tyø-kheo ôû tinh xaù Tieân nhaân Tuï-laïc sai söù giaû ñeán thöa vôùi chö Taêng taïi tinh xaù Tuøng-laâm nhö

sau: "Chuùng toâi muoán cuøng quyù vò keát chung moät giôùi vöùc Boá-taùt". Caùc Tyø-kheo kia hoûi: "Vì sao vaäy?" Ñaùp: "Vì ôû beân ñoù coù nhieàu thöùc aên ngon laønh, laïi ñöôïc y cuûa töøng phoøng rieâng, y an cö, neân chuùng toâi muoán cuøng ñöôïc san seû". Caùc Tyø-kheo kia neân traû lôøi: "Neáu vì y phuïc vaø aåm thöïc maø muoán keát giôùi chung thì ñieàu ñoù khoâng thích hôïp, caùc vò cöù haõy ôû yeân beân ñoù". Nhöng neáu hoï noùi: "Truù xöù cuûa chuùng toâi coù nhieàu Tyø-kheo treû tuoåi, khoâng am töôøng Kheá kinh, Tyø-ni, A-tyø-ñaøm, khoâng kheùo quaùn

töôûng veà aám, giôùi, nhaäp, möôøi hai nhaân duyeân, cho neân muoán ñeán caùc Tröôûng laõo ñeå hoïc Kheá kinh, Tyø-ni, A-tyø-ñaøm, aám, giôùi, nhaäp, quaùn töôûng möôøi hai nhaân duyeân". Thì caùc vò kia neân noùi: "Sau khi Taêng chuùng beân caùc thaày laøm Yeát-ma maø khoâng gaëp trôû ngaïi gì thì chuùng toâi seõ cuøng caùc thaày keát giôùi chung". Ñoàng thôøi baûo taát caû Tyø-kheo ñeán heát beân ñoù. Neáu khoâng ñeán thì taát caû phaûi ra heát ngoaøi giôùi, hoaëc laø beân ñoù ñeán, hoaëc laø ra heát ngoaøi giôùi roài môùi laøm pheùp Yeát-ma. Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi theá naøy: "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng nay laáy töø tinh xaù Tuøng-laâm ñeán tinh xaù Tieân nhaân Tuï-laïc, ôû trong ñoù: Noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi vaø trung gian giôùi cuøng keát chung moät giôùi vöùc Boá-taùt". Ñoù laø lôøi taùc baïch. "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Töø tinh xaù Tuøng-laâm naøy ñeán tinh xaù Tieân nhaân Tuï-laïc, ôû trong ñoù: Noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi vaø trung gian giôùi Taêng nay keát hôïp chung thaønh moät giôùi vöùc Boá-taùt. Caùc Ñaïi ñöùc naøo baèng loøng thì im laëng, ai khoâng baèng loøng haõy noùi. Taêng ñaõ baèng loøng ñem tinh xaù Ma-ñaàu-la, Tuøng-laâm keát chung vôùi tinh xaù Tieân nhaân Tuï-laïc. Hai ñaïi giôùi naøy, thaønh moät giôùi vöùc Boá- taùt ñaõ xong. Taêng baèng loøng vì im laëng. Vieäc naøy cöù nhö theá maø thi haønh". Neáu ôû trung gian khoâng coù soâng thì neân laøm Yeát-ma thaønh moät choã, nhöng neáu ôû Trung gian coù soâng thì phaûi laøm Yeát-ma chia thaønh ba khu vöïc: 1. Tinh xaù Ma-ñaàu-la. 2. Trong nöôùc. 3. Tinh xaù Tieân nhaân Tuï-laïc. Nhöng neáu trong soâng coù cuø lao thì phaûi laøm Yeát-ma chia thaønh

naêm khu vöïc: 1. Tinh xaù Ma-ñaàu-la. 2. Trong nöôùc. 3. Treân cuø lao. 4. Trong nöôùc. 5. Thoân Tieân nhaân. Cuõng nhö treân ñaát lieàn caùch hai beân ñöôøng moãi beân hai möôi laêm khuyûu tay, ôû trong nöôùc cuõng vaäy. Sau khi kieát giôùi xong, moät hoâm vaøo muøa haï, nöôùc daâng leân cao, Tyø-kheo nhaän duïc xong muoán ñeán tham döï Yeát-ma, nhöng bò nöôùc cuoán troâi ra khoûi ranh giôùi, suyùt cheát, may maø soáng ñöôïc, beøn baïch vôùi caùc Tyø-kheo: "Vöøa roài toâi nhaän duïc xong ñeán ñaây bò nöôùc cuoán troâi, may maø thoaùt cheát, nay coù theå kieát giôùi roäng ñöôïc khoâng?". Caùc Tyø-kheo ñaùp: "Ñöôïc! Vaäy thaày haõy ñi ñeán phía treân, phía döôùi nöôùc khoaûng ba do-tuaàn laøm caùc tieâu xí nhö caây, ñaù, hoaëc ñoáng ñaát, roài trôû veà ñaây". Baáy giôø, ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi theá naøy: "Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Töø tinh xaù Ma-ñaàu-la cho ñeán tinh xaù Tieân nhaân Tuï-laïc, noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi, trung gian giôùi vaø treân, döôùi nöôùc vôùi chöøng möïc nhö theá trôû laïi... Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng nay keát töø tinh xaù Ma-ñaàu-la cho ñeán Tinh Xaù Tieân nhaân Tuï-laïc, treân döôùi soâng vôùi chöøng möïc nhö theá trôû laïi laøm thaønh giôùi vöùc Boá-taùt Yeát-ma, xin baïch nhö vaäy". Roài baïch moät laàn Yeát-ma cho ñeán "Taêng baèng loøng vì im laëng. Vieäc ñoù cöù nhö theá maø thi haønh". Laïi coù moät laàn, moät ngöôøi nhaän duïc xong ñi ñeán choã Yeát-ma, beøn leân thuyeàn ñònh ñi, nhöng ngöôøi cheøo ñoø keùo thuyeàn ngöôïc doøng nöôùc roài môùi cheøo, lieàn

noùi vôùi Tyø-kheo: “Thuyeàn naëng khoù keùo ñi, thaày haõy leân bôø ñeán choã cheøo ñöôïc roài haõy leân thuyeàn trôû laïi”. Thaày Tyø-kheo naøy vì ñang nhaän duïc neân khoâng ñöôïc leân bôø, vì heã ra khoûi giôùi thì bò maát duïc. Do ñoù, thaày phaûi loäi doïc theo bôø maø ñi tôùi, nhöng vì thuyeàn troâi quaù nhanh neân ra khoûi phaïm vi cuûa giôùi vöùc. Tyø-kheo beøn ôû trong phaïm vi cuûa giôùi vöùc bôi theo thuyeàn, nhöng nöôùc laïi cuoán thuyeàn troâi veà phía döôùi quaù ba do-tuaàn. Baáy giôø, Tyø-kheo phaûi boû thuyeàn nhaém bôø maø loäi ñeán, khi tôùi ñöôïc ñaàu ñöôøng thuoäc phaïm vi trong giôùi vöùc roài môùi leân bôø. Ñoù laø trình baøy roäng. b. Noùi sô löôïc: Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi theá naøy: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 8 1052

Taêng, Taêng nay laáy töø tinh xaù Ma-ñaàu-la cho ñeán tinh xaù Tieân nhaân Tuï-laïc, noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi vaø trung gian, keát chung thaønh moät cöông giôùi Boá-taùt, xin baïch nhö theá”. Baïch moät laàn Yeát-ma cho ñeán “Vì Taêng ñaõ baèng loøng neân im laëng. Vieäc ñoù cöù nhö theá maø thi haønh”. Ñoù goïi laø noùi sô löôïc veà cöông giôùi. c. (Cöông giôùi cuûa) thoân xoùm: Neáu nhö tinh xaù Ma-ñaàu-la ôû phöông Taây vaø tinh xaù Tuï-laïc muoán keát chung thaønh moät cöông giôùi Boá-taùt thì neân keå teân caùc tinh xaù trong phaïm vi ba do-tuaàn ñeå laøm Yeát-ma. Ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi theá naøy: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng nay laáy töø tinh xaù Ñieàm, tinh xaù Ñoâng, tinh xaù Thaéng, tinh xaù Baát-loaïn, tinh xaù Hieàn, tinh xaù Giôùi-thöù-ñeä, tinh xaù Loa, tinh xaù Laïc Thoân vaø tinh xaù Hoaøng, trong caùc tinh xaù nhö vaäy, noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi vaø trung gian giôùi keát chung thaønh moät cöông giôùi Boá-taùt, xin baïch nhö theá”. Roài baïch moät laàn Yeát-ma, cho ñeán: “Vì Taêng baèng loøng neân im laëng. Vieäc ñoù cöù nhö theá maø thi haønh”. d. Neâu teân (cöông giôùi): Neáu Tyø-kheo laøm Yeát-ma khoâng bieát teân cuûa caùc tinh xaù thì neân nhôø moät cöïu Tyø-kheo hieåu bieát xöôùng teân cuûa caùc tinh xaù giöõa chuùng Taêng, roài ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi theá naøy: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, thì keå töø hoâm nay, Taêng ñem caùc tinh xaù maø thaày Tyø-kheo moã giaùp vöøa neâu teân, noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi vaø trung gian giôùi, keát chung thaønh moät cöông giôùi Boá-taùt, xin baïch nhö theá”. Roài baïch moät laàn Yeát-ma, cho ñeán: “Vì Taêng baèng loøng neân im laëng. Vieäc ñoù cöù nhö theá maø thi haønh”. Ñoù goïi laø neâu teân cöông giôùi. e. Coät moác cuûa giôùi: Ngöôøi laøm Yeát-ma noùi nhö theá naøy: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng nay laáy caùc coät moác nhö taûng ñaù, ngoïn nuùi, caùi gieáng, beán ñoø, goác caây, noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi vaø trung gian giôùi, keát thaønh moät cöông giôùi Boá-taùt. Xin baïch nhö theá”. Roài baïch moät laàn Yeát-ma, cho ñeán: “Vì Taêng ñaõ baèng loøng neân im laëng. Vieäc ñoù cöù nhö theá maø thi haønh”. Neáu ngöôøi laøm Yeát-ma khoâng bieát roõ caùc coät moác thì tröôùc heát phaûi nhôø moät Tyø-kheo cöïu truù hieåu bieát xöôùng teân caùc coät moác ôû giöõa Taêng nhö trong tröôøng hôïp neâu teân ranh giôùi ôû treân.

f. Tuøy khuùc giôùi: Coù caùc tinh xaù ôû cuoái thoân xoùm bò hö haïi nhieàu, roài coù ngöôøi cuùng döôøng duïng cuï cho chuùng Taêng muoán caùc Tyø-kheo cuûa caùc tinh xaù keát chung moät cöông giôùi Boá-taùt, vaø duøng caùc duïng cuï aáy söûa chöõa caùc tinh xaù. Nhöng Tyø-kheo ôû caùc nôi coù ngöôøi thì muoán keát giôùi chung, coù ngöôøi thì khoâng muoán. Neáu gaëp tröôøng hôïp nhö theá, thì nhöõng ngöôøi muoán keát giôùi chung phaûi taäp hoïp heát laïi roài daãn nhau ra khoûi cöông giôùi. Coøn nhöõng ngöôøi khoâng muoán keát giôùi chung thì phaûi ñaët nhöõng coät moác trong phaïm vi tinh xaù cuûa mình ñeå an truù. Trong khi aáy, nhöõng ngöôøi muoán keát giôùi chung sau khi ñaõ taäp hoïp moät choã thì ngöôøi laøm Yeát-ma neân noùi theá naøy: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, keå töø hoâm nay, Taêng ñem truù xöù naøy vôùi truù xöù moã giaùp, coù nhöõng coät moác chæ roõ noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi vaø trung gian giôùi keát chung thaønh moät cöông giôùi Boá-taùt. Xin baïch nhö theá”. Roài baïch moät laàn Yeát-ma, cho ñeán: “Vì Taêng baèng loøng neân im laëng. Vieäc ñoù cöù nhö theá maø thi haønh”. Ñoù goïi laø Tuøy khuùc giôùi. g. Tò naïn giôùi: Taïi moät truù xöù kia, caùc Tyø-kheo ñaõ tieàn an cö, haäu an cö xong, boãng moät hoâm coù tai naïn xaûy ra, nhö naïn giaëp cöôùp, naïn Vua, hoaëc bò cöôùp ñoaït maïng soáng, hoaëc phaù giôùi, hoaëc nöôùc coù nhieàu kyù sinh truøng loïc khoâng saïch; do theá, caùc Tyø-kheo muoán ñeán moät tinh xaù caùch ñoù ba do-tuaàn ñeå laùnh caùc tai naïn aáy. Baáy giôø, phaûi goïi caùc Tyø-kheo ôû tinh xaù aáy ñeán, hoaëc ra ngoaøi giôùi, roài ngöôøi laøm Yeát-ma taùc baïch theá naøy: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, nay Taêng ñem truù xöù naøy vôùi tinh xaù Tuï-laïc moã giaùp kia goàm noäi giôùi, ngoaïi giôùi, noäi ngoaïi giôùi vaø trung gian giôùi keát chung thaønh moät cöông giôùi Boá-taùt. Xin baïch nhö theá”. Roài baïch moät laàn Yeát-ma, cho ñeán: “Vì Taêng ñaõ baèng loøng neân im laëng. Vieäc ñoù cöù nhö theá maø thi haønh”. Neáu ñeán nôi ñoù roài, laïi muoán tôùi caùc tinh xaù khaùc nöõa, thì neân xaû cöông giôùi tröôùc baèng caùch baïch Yeát-ma nhö sau: “Xin Ñaïi ñöùc Taêng laéng nghe! Neáu thôøi gian thích hôïp ñoái vôùi Taêng, Taêng nay ñem truù xöù naøy vôùi truù xöù tröôùc kia keát thaønh cöông giôùi tuïng giôùi rieâng, xin baïch nhö vaäy”. Roài baïch moät laàn Yeát-ma cho ñeán: “Vì Taêng ñaõ baèng loøng neân im laëng. Vieäc aáy cöù nhö theá maø thi haønh”. Theá roài, Taêng laïi muoán ñi tôùi moät tinh xaù caùch ñoù ba do-tuaàn vaø

keát thaønh moät cöông giôùi Boá-taùt. Roài muoán ñi tôùi tröôùc nöõa, thì phaûi xaû caùi sau, keát caùi tröôùc, cho ñeán khi tìm ñöôïc nôi thích yù ôû phía tröôùc. Cöù nhö vaäy, tuøy yù keát, tuøy yù xaû. Ñoù goïi laø cöông giôùi tò naïn. h. Chö phöông giôùi: Neáu Tyø-kheo trong luùc haï an cö maø xaûy ra caùc tai naïn nhö: Naïn Vua, naïn giaëc, naïn cöôùp, naïn gieát haïi, naïn phaù giôùi, hoaëc nöôùc coù nhieàu kyù sinh truøng khoâng theå loïc saïch ñöôïc, thì tuøy theo boán phöông, moãi phöông caùch ba do-tuaàn, ñöôïc töï do keát giôùi, nhö ñaõ noùi ôû treân. Neáu tai naïn ñeán baát ngôø,

khoâng theå laøm Yeát-ma ñöôïc, thì coù theå ra ñi, khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø cöông giôùi ôû caùc phöông. Cöông giôùi du haønh: Ñoù laø caùc cöông giôùi nhö: a. Cöông giôùi cuûa moät thoân coù saùu möôi gia ñình. b. Cöông giôùi coù ngaên caùch. c. Cöông giôùi laàu gaùc. d. Cöông giôùi giöõa hai con ñöôøng. e. Cöông giôùi cuûa gieáng. f. Cöông giôùi cuûa caây. g. Cöông giôùi cuûa vöôøn. h. Cöông giôùi cuûa ñaùm daây boø döôùi ñaát. i. Cöông giôùi taïm truù moät ñeâm. k. Cöông giôùi cuûa thuyeàn. l. Cöông giôùi trong nhaø. m. Cöông giôùi goàm chung. a. Cöông giôùi cuûa moät thoân coù saùu möôi gia ñình: Nhö moät thoân xoùm lôùn cuûa nöôùc Thích-ca-leâ, thoân lôùn cuûa nöôùc Toâ-di, thoân lôùn cuûa nöôùc Ma-ñaàu-la, thoân lôùn cuûa aáp Ba-lieân-phaát; caùc thoân aáy ñeàu coù xaây caát nhaø cöûa. Neáu Tyø-kheo ñeå y taïi ngoâi nhaø thöù nhaát coøn baûn thaân mình nguû ñeâm taïi ngoâi nhaø thöù ba, maø luùc ra ñi maët trôøi chöa laën ñeán luùc maët trôøi xuaát hieän môùi trôû veà thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Nhöng neáu ra ñi luùc maët trôøi ñaõ laën ñeán saùng hoâm sau maët trôøi chöa xuaát hieän trôû veà thì chöa coù toäi. Nhöng khi ra ñi maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi chöa xuaát hieän trôû veà thì khoâng coù toäi. Hoaëc giaû, trong taát caû caùc ngoâi nhaø aáy ñeàu coù Tyø- kheo truù nguï thì khoâng coù toäi. Hoaëc ñaõ keát giôùi khoâng maát y, thì khoâng coù toäi. Hoaëc thoân xoùm coù töôøng vaùch bao quanh thì khoâng coù toäi. Hoaëc coù haøo möông bao quanh cuõng khoâng coù toäi. Hoaëc coù bôø ngaên nöôùc bao quanh cuõng khoâng coù toäi. Hoaëc caùc ngoâi nhaø aáy ñeàu ñi chung moät cöûa cuõng khoâng coù toäi. Neáu thoân xoùm ñoù coù con ñöôøng xuyeân qua maø Tyø-kheo ñeå y ôû beân traùi ñöôøng coøn mình ñi qua beân phaûi ñöôøng töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi xuaát hieän, thì nhö ñaõ noùi ôû treân. Neáu

Tyø-kheo naèm nghæ ôû giöõa ñöôøng, duøng ba y goái ñaàu, (cho ñeán khi maët trôøi chöa xuaát hieän) maø y rôøi khoûi ñaàu thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Vì (theo luaät) khoâng ñöôïc caùch ly vôùi y (vaøo luùc ban ñeâm). Theá neân taát caû caùc y aáy ñeàu phaûi xaû (giöõa chuùng Taêng). Neáu thoân xoùm coù töôøng bao xung quanh, hoaëc coù haøo möông, coù bôø raøo, hoaëc caû thoân chæ coù moät coång maø coång ñöôïc ñoùng laïi, thì ñeàu khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa moät thoân coù saùu möôi gia ñình. b. Cöông giôùi bò ngaên caùch: Cuõng nhö treân. c. Cöông giôùi cuûa laàu gaùc: Caùch con ñöôøng leân gaùc thang moãi beân hai möôi laêm khuyûu tay, ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa laàu gaùc. Neáu Tyø-kheo ñeå y treân gaùc, roài vaøo luùc maët trôøi chöa laën ra ñi caùch ñoù hôn hai möôi laêm khuyûu tay, ñeán khi maët trôøi xuaát hieän môùi trôû veà thì phaïm toäi Ni- taùt-kyø. Nhöng neáu ra ñi luùc maët trôøi ñaõ laën, ñeán khi maët trôøi xuaát hieän trôû veà thì khoâng coù toäi. Hoaëc ra ñi luùc maët trôøi ñaõ laën ñeán khi maët trôøi chöa moïc maø trôû veà, thì khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo ñang ôû treân laàu gaùc maø sôï boïn giaëc cöôùp ñeán cöôùp phaù laàu gaùc neân mang y ra khoûi laàu gaùc caùch xa hôn hai möôi laêm khuyûu tay caát giaáu, roài trôû veà nghæ treân laàu, khi ra ñi maët trôøi chöa laën ñeán luùc maët trôøi xuaát hieän môùi nhaän laïi y thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø, cuõng nhö treân ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo ban ñeâm ñi ñaïi tieåu tieän lìa y trong

voøng hai möôi laêm khuyûu tay, roài sau ñoù trôû veà laïi choã ñeå y, thì khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø Cöông giôùi cuûa laàu gaùc. d. Cöông giôùi cuûa hai loaïi ñöôøng: Ñoù laø: 1. Ñöôøng boä. 2. Ñöôøng xe ñi. Cöông giôùi ñöôøng boä: Coù Tyø-kheo vì sôï laïnh neân ñi ñeán caùc xöù aám aùp, hoaëc vì sôï noùng neân ñi ñeán nhöõng xöù oân ñôùi. Trong khi ñi ñöôøng, thaày vöøa ñi vöøa baøn luaän vôùi caùc baïn beø, ñeä töû mang y baùt ñi sau, theo thaày khoâng kòp. Ñeán luùc maët trôøi laën, thaày sôï phaïm toäi nghæ rôøi y, neân rôøi khoûi con ñöôøng, döøng laïi moät choã ñeå ñôïi ñeä töû. Nhöng luùc ñeä töû ñi qua khoâng thaáy thaày, neân thaày ngoài ñôïi cho ñeán saùng. Neáu choã thaày ngoài ñôïi y caùch ñöôøng trong voøng hai möôi laêm khuyûu tay, roài sau ñoù môùi gaëp laïi y, thì khoâng phaïm. Nhöng neáu choã ngoài chôø quaù hai möôi laêm khuyûu tay thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Hoaëc tröôøng hôïp ñeä töû caàm y ñi tröôùc, khi maët trôøi laën lieàn suy nghó: "Chôù ñeå thaày ta nghæ ñeâm rôøi y" beøn döøng laïi ôû ngoaøi ñöôøng ñôïi thaày ñeán. Nhöng vì nguû queân khoâng hay thaày ñi qua, ñeán saùng môùi gaëp nhau thì cuõng nhö treân ñaõ noùi. Ñoù goïi laø ñöôøng boä.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 8 1056

Cöông giôùi ñöôøng xe ñi: Tyø-kheo cuøng ñi xe vôùi khaùch buoân, ñeå y treân xe, vì sôï buïi baëm neân ñi tröôùc, ñeán luùc maët trôøi laën, sôï phaïm toäi nguû rôøi y, phaûi döøng laïi ôû ngoaøi ñöôøng trong voøng hai möôi laêm khuyûu tay chôø xe ñeå ñeán ñeå gaëp laïi y, thì khoâng phaïm. Neáu Tyø-kheo ñeå y treân xe roài ñi theo sau xe, ñeán khi maët trôøi laën khoâng bieát chieác xe naøo laø xe mình ñeå y, thì baáy giôø Tyø-kheo neân nghæ caùch beán xe trong voøng hai möôi laêm khuyûu tay, roài saùng hoâm sau gaëp laïi y thì khoâng phaïm. Neáu chieác xe lôùn phaûi leo leân moät, hai, ba taàng caáp maø Tyø-kheo ñeå y treân xe roài ñöùng döôùi xe, töø luùc maët trôøi chöa laën cho ñeán khi maët trôøi xuaát hieän thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø, cuõng nhö treân ñaõ noùi. Nhöng neáu giöõa ñeâm coù sôø tay vaøo treân xe thì khoâng phaïm. Neáu Tyø-kheo nghæ treân xe maø ñeå y döôùi xe, hoaëc ôû tröôùc xe maø ñeå y sau xe, hoaëc ôû sau xe maø ñeå y tröôùc xe, hoaëc ôû beân traùi xe maø ñeå y beân phaûi xe, hoaëc ôû beân phaûi xe maø ñeå y beân traùi xe, töø luùc maët trôøi chöa laën cho ñeán khi maët trôøi moïc thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Neáu Tyø-kheo ñeå y treân xe roài tìm choã yeân laëng caùch xe hôn hai möôi laêm khuyûu tay ñeå nghæ; ra ñi töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc môùi trôû veà thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø, nhö treân ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo vì sôï boïn cöôùp neân ñem y caát giaáu moät choã caùch xe hôn hai möôi laêm khuyûu tay roài trôû veà nguû treân xe, töø khi maët trôøi chöa laën cho ñeán khi maët trôøi moïc thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø, nhö treân ñaõ noùi. Nhöng neáu ban ñeâm trôû daäy ñi ñaïi tieåu tieän, rôøi y trong voøng hai möôi laêm khuyûu tay, roài trôû veà choã ñeå y thì khoâng coù toäi. Neáu taïi baõi xe ngöôøi ta duøng daây daøi ngaên ra ñeå nhoát boø, maø Tyø- kheo nghæ phía beân naøy daây, ñeå y phía beân kia daây, töø luùc maët trôøi chöa laën cho ñeán khi maët trôøi moïc thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø, nhö treân ñaõ noùi. Ñoù goïi laø cöông giôùi hai loaïi ñöôøng. e Cöông giôùi cuûa gieáng: Neáu Tyø-kheo ñi ñöôøng vôùi khaùch buoân, lôõ ñöôøng truù laïi ôû beân gieáng, caùch

thaønh gieáng trong voøng hai möôi laêm khuyûu tay goïi laø cöông giôùi cuûa gieáng. Neáu ñeå y treân thaønh gieáng maø Tyø-kheo ñi caùch thaønh gieáng hôn hai möôi laêm khuyûu tay, luùc ra ñi maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc môùi trôû veà thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø, cuõng nhö treân ñaõ noùi. Neáu vì sôï giaëc cöôùp neân töø luùc maët trôøi chöa laën ñem y ñi giaáu caùch gieáng hôn hai möôi laêm khuyûu tay, roài trôû veà nghæ laïi beân gieáng ñeán khi maët trôøi moïc môùi laáy laïi y thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Neáu ñeå y nôi caùi leàu che gieáng roài nghæ treân gieáng, töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi

maët trôøi moïc thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Neáu duøng daây buoäc töø caùi y ñeán thaân mình thì khoâng phaïm. Hoaëc ñeå y döôùi ñaùy gieáng, nguû ôû treân gieáng, hoaëc ñeå y treân gieáng, nguû döôùi ñaùy gieáng (neáu gieáng khoâ) cuõng nhö theá. Neáu ban ñeâm ñöa tay, chaân chaïm ñeán gieáng, hôïp cuøng y thì khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa gieáng. f. Cöông giôùi cuûa caây: Treân caønh laù cuûa caây trong voøng hai möôi laêm khuyûu tay goïi laø cöông giôùi cuûa caây. Neáu Tyø-kheo ñeå y caùch xa caây hôn hai möôi laêm khuyûu tay, töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc... thì gioáng nhö treân ñaõ noùi. Neáu Tyø-kheo vì sôï boïn cöôùp laáy y neân ñeå y caùch xa caây hôn hai möôi laêm khuyûu tay, töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc môùi laáy laïi y, thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Neáu rôøi y töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi chöa moïc nhaän laïi y thì khoâng phaïm. Hoaëc ra ñi töø luùc maët trôøi ñaõ laën ñeán khi maët trôøi moïc môùi trôû veà thì khoâng phaïm. Hoaëc trong ñeâm gheù laïi choã ñeå y chaïm vaøo y, thì khoâng phaïm. Neáu ñeå y treân caây, nghæ döôùi goác caây, hoaëc ñeå y döôùi goác caây nghæ treân caây töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø. Neáu duøng daây buoäc töø y ñeán thaân mình thì khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa caây. g. Cöông giôùi cuûa vöôøn: Cuõng nhö vaäy. h. Cöông giôùi cuûa ñaùm daây boø döôùi ñaát: Caùc loaïi daây nhö daây maây, daây dang, daây chuøm bao, daây bìm bìm, daây tô hoàng v.v... Caùch ngoaøi caùc loaïi daây aáy chöøng ñoä hai möôi laêm khuyûu tay thì ñöôïc goïi laø cöông giôùi cuûa caùc ñaùm daây. Neáu Tyø-kheo ñi ñöôøng vôùi khaùch buoân gaëp nhöõng ñaùm daây nhö theá, muoán nghæ laïi beøn tìm moät choã khuaát ñeå giaáu y döôùi ñaùm daây, roài ra ngoaøi phaïm vi hai möôi laêm khuyûu tay, töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc môùi trôû veà, thì phaïm Ni-taùt-kyø. Nhöng neáu ra ñi töø luùc maët trôøi ñaõ laën ñeán khi maët trôøi moïc trôû veà thì khoâng coù toäi. Hoaëc ra ñi töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi chöa moïc trôû veà cuõng khoâng coù toäi. Neáu vì sôï boïn cöôùp laáy y neân ñem giaáu y caùch ñaùm daây hôn hai möôi laêm khuyûu tay, roài trôû veà nghæ choã ñaùm daây, ra ñi luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc thì cuõng nhö treân ñaõ noùi. Neáu trong ñeâm ñi tieåu roài trôû veà choã ñeå y chaïm vaøo y thì khoâng coù toäi. Neáu ñeå y treân ñaùm daây, nghæ döôùi ñaùm daây, ñeå y döôùi ñaùm daây nghæ treân ñaùm daây thì cuõng nhö vaäy. Nhöng neáu duøng daây buoäc töø y ñeán thaân thì khoâng coù toäi. Ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa ñaùm daây. i. Cöông giôùi taïm truù:

Neáu Tyø-kheo döøng chaân nôi löõ quaùn vôùi nhieàu haïng ngöôøi, roài chuû löõ quaùn noùi: “ÔÛ trong ñaây sôï coù keû troäm caép, vaäy moãi ngöôøi phaûi töï phoøng bò”.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 8 1058

Tyø-kheo beøn hoûi chuû löõ quaùn: “Laõo tröôïng! Choã naøo an toaøn?”. Chuû löõ quaùn ñaùp: “Treân gaùc an toaøn”, hoaëc noùi: “Döôùi gaùc an toaøn”. Roài Tyø-kheo giaáu y döôùi gaùc, leân nghæ treân gaùc, hoaëc giaáu y treân gaùc xuoáng nghæ döôùi gaùc, rôøi y töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc môùi nhaän laïi y thì phaïm Ni-taùt-kyø, nhö treân ñaõ noùi. Nhöng neáu con ñöôøng leân thang gaùc thoâng nhau, thì khoâng phaïm. Neáu Tyø-kheo trong luùc ñi ñöôøng döøng chaân taïi moät Thieân Töï, roài ngöôøi chuû Thieân Töï noùi: “ÔÛ nôi ñaây sôï coù keû laáy troäm ñoà, vaäy moãi ngöôøi phaûi töï phoøng bò laáy”. Tyø-kheo beøn hoûi chuû Thieân Töï: “Nôi naøo an toaøn?”. Ngöôøi chuû Thieân Töï hoaëc ñaùp: “ÔÛ trong nhaø an toaøn, hoaëc ôû ngoaøi nhaø an toaøn”. Roài Tyø-kheo beøn ñeå y ôû trong nhaø, ra ngoaøi nhaø naèm quay ñaàu veà höôùng nhaø, rôøi y töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc môùi nhaän laïi y thì phaïm Ni-taùt-kyø, nhö treân ñaõ noùi. Nhöng neáu Tyø-kheo naèm gaàn cöûa thì khoâng phaïm. Neáu Tyø-kheo ñi ñöôøng roài döøng chaân taïi moät thoân xoùm hoang vaéng, ñeå y taïi caên phoøng thöù nhaát, coøn mình nghæ taïi caên phoøng thöù ba, töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc, thì nhö treân ñaõ noùi. Nhöng neáu taát caû caùc phoøng ñeàu coù Tyø-kheo truù, thì khoâng phaïm. Hoaëc ñaõ laøm Yeát-ma keát giôùi (khoâng maát y), hoaëc thoân xoùm coù haøng raøo, töôøng, möông nöôùc bao quanh, hoaëc coù con soâng chaûy xung quanh, thì khoâng phaïm. Ñoù goïi laø cöông giôùi taïm truù. k. Cöông giôùi cuûa thuyeàn: Neáu Tyø-kheo ñi thuyeàn hoaëc ngöôïc doøng, hoaëc xuoâi doøng nöôùc, treân thuyeàn coù nhieàu choã truù chaân, hoaëc choã truù chaân cuûa Tyø-kheo, hoaëc choã truù chaân cuûa ngoaïi ñaïo. Choã truù chaân cuûa Tyø-kheo khoâng kín ñaùo, khoâng an toaøn, neân Tyø-kheo ñem y ñeán gôûi taïi choã cuûa ngoaïi ñaïo, rôøi y töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc môùi nhaän laïi y thì phaïm Ni-taùt-kyø, cuõng nhö treân ñaõ noùi. Nhöng neáu ngoaïi ñaïo ñoàng yù cho gôûi y vaät, thì khoâng phaïm (?). Neáu thuyeàn caäp beán, Tyø-kheo ñeå y treân thuyeàn, roài leân thuyeàn ñi quaù hai möôi laêm khuyûu tay, töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc thì nhö treân ñaõ noùi. Neáu vì sôï treân thuyeàn coù keû troäm neân Tyø-kheo ñem y leân bôø giaáu ôû choã caùch thuyeàn hôn hai möôi laêm khuyûu tay, roài trôû veà nghæ laïi treân thuyeàn, rôøi y töø khi maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc môùi nhaän laïi y thì phaïm Ni-taùt-kyø. Nhöng neáu trong ñeâm ñi ñaïi tieåu tieän roài gheù laïi choã ñeå y, chaïm vaøo y thì khoâng phaïm.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 8 1059

Neáu Tyø-kheo phôi y treân thuyeàn, bò gioù thoåi khieán y bay caùch xa thuyeàn, traûi qua suoát ñeâm, thì phaïm Ni-taùt-kyø. Nhöng neáu trong ñeâm gioù thoåi y bay vaøo trong thuyeàn thì khoâng phaïm. Neáu phôi y moät nöûa trong thuyeàn, moät

nöûa ôû ngoaøi thuyeàn thì phaïm Ni-taùt-kyø. Vì y khoâng ñöôïc rôøi ngöôøi, neân (neáu y rôøi ngöôøi) thì phaûi xaû taát caû. Ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa thuyeàn. l. Cöông giôùi trong nhaø: Coù hai anh em nhaø kia cuøng soáng chung trong moät nhaø, sau ñoù hoï ngaên hai ra, hoaëc anh khoâng cho em vaøo nhaø mình, hoaëc em khoâng cho anh vaøo nhaø mình. Neáu Tyø-kheo nghæ taïi nhaø ngöôøi anh ñeå y taïi nhaø ngöôøi em, töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc, thì nhö treân ñaõ noùi. Nhöng neáu hai anh em noùi vôùi Tyø-kheo: “Vì chuùng toâi laø ngöôøi theá tuïc neân phaûi ngaên ra nhö theá nhöng ñoái vôùi phaùp khoâng coù gì trôû ngaïi, thaày cöù tuøy yù an truù”, thì khi aáy coù theå tuøy yù ñeå y (beân naøo cuõng ñöôïc) khoâng coù toäi. Neáu Tyø-kheo ñeán nhaø baïch y roài nghæ laïi, vì sôï keû troäm neân hoûi baïch y: “Choã naøo an toaøn?”. Ñaùp: “Trong nhaø an toaøn”. Tyø-kheo beøn ñeå y trong nhaø vaø nghæ ôû ngoaøi nhaø töø khi maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc, thì nhö treân ñaõ noùi. Neáu trong ñeâm ñöa moät caùnh tay vaøo trong nhaø ngang qua loã troáng, thì khoâng phaïm. Ñoù goïi laø cöông giôùi trong nhaø. m. Cöông giôùi caû boán beân: Neáu ôû taïi choã ranh giôùi cuûa boán thoân, Tyø-kheo goái y treân ñaàu maø naèm, ñaàu thuoäc moät ranh giôùi, hai tay moãi tay thuoäc moät ranh giôùi vaø chaân thuoäc moät ranh giôùi. Neáu ñeå y rôøi khoûi ñaàu, thì phaïm Ni-taùt-kyø. Nhöng neáu trong ñeâm tay chaân coù chaïm vaøo y thì khoâng phaïm. Neáu xe döøng taïi choã boán ranh giôùi aáy maø ñaàu xe thuoäc moät ranh giôùi, ñuoâi xe thuoäc moät ranh giôùi, baùnh xe traùi thuoäc moät ranh giôùi, baùnh xe phaûi thuoäc moät ranh giôùi; neáu ñeå y tröôùc xe, nghæ sau xe, hoaëc ñeå y sau xe, nghæ tröôùc xe; hoaëc ñeå y beân phaûi xe, nghæ beân traùi xe; hoaëc ñeå y beân traùi xe, nghæ beân phaûi xe, töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi moïc, thì phaïm Ni-taùt-kyø. Neáu rôøi y töø luùc maët trôøi ñaõ laën ñeán khi maët trôøi moïc chaïm laïi y thì khoâng phaïm. Hoaëc rôøi y töø luùc maët trôøi chöa laën ñeán khi maët trôøi chöa moïc, chaïm laïi y thì khoâng phaïm. Ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa boán beân. Cöông giôùi nöông töïa (thoân xoùm): Neáu Tyø-kheo maëc thöôïng, haï y vaøo thoân xoùm, coù chuû nhaân noùi vôùi Tyø-kheo: “Ñeâm nay toâi muoán cuùng döôøng töôïng Phaät ñeå taïo phöôùc ñöùc, nhôø thaày haõy giuùp toâi saép ñaët cho”. Tyø-kheo beøn giuùp hoï trang trí töôïng Phaät hoaëc treo maøn, caém hoa, traûi

toøa, saép ñaët giöôøng gheá, ñeán luùc maët trôøi laën, Tyø-kheo noùi vôùi chuû nhaân: “Trôøi ñaõ hoaøng hoân, toâi phaûi veà laïi tinh xaù”, nhöng chuû nhaân aân caàn löu Tyø-kheo nghæ laïi. Neáu ôû ñaây coù caùc Tyø-kheo khaùc coù y dö thì neân möôïn taïm ñeå maëc. Neáu taïi ñoù khoâng coù, maø gaàn ñoù coù Tyø-kheo cö truù thì neân ñeán hoï möôïn y. Neáu khoâng coù Tyø-kheo maø coù Tyø-kheo-ni cö truù thì cuõng neân ñeán hoï möôïn. Neáu cuõng khoâng coù maø ngöôøi theá tuïc ôû ñaây laïi coù y thì neân möôïn y cuûa hoï roài taùc tònh laøm daáu ñeå maëc. Neáu khoâng coù caùc tröôøng hôïp aáy thì raïng ñoâng hoâm sau khi cöûa thaønh môû, phaûi trôû veà chuøa gaáp. Luùc trôû veà tinh xaù, neáu coång chuøa chöa môû thì phaûi goïi ngöôøi môû cöûa. Neáu goïi khoâng ñöôïc thì phaûi truù döôùi nhaø cuûa coång chuøa. Neáu

coảng khoâng coù nhaø thì phaûi ñöa moät tay xuyeân qua loã troáng vaøo beân trong. Loã troáng coù hai loaïi: Hoaëc loã troáng cuûa cöûa, hoaëc coáng nöôùc. Neáu cöûa khoâng coù loã troáng maø coù coáng nöôùc thì neân ñöa tay hoaëc chaân vaøo trong loã troáng cuûa coáng nöôùc. Tröôùc khi ñuùt tay chaân vaøo neân duøng caây quaäy nöôùc cho raén rít kinh sôï boû chaïy roài môùi ñuùt tay chaân vaøo ñeå tieáp caän vôùi cöông giôùi cuûa y. Neáu khoâng coù coáng nöôùc thì neân leo töôøng maø vaøo; tröôùc khi leo vaøo phaûi ra hieäu ñeå ngöôøi beân trong bieát, keûo hoï ngôõ laø boïn cöôùp maø sinh ra kinh sôï. Neáu khoâng vaøo ñöôïc thì phaûi xaû y (ñeå ôû chuøa) ñeå khoûi phaïm toäi Vieät-tyø-ni, maø töø toäi nheï hoùa thaønh toäi naëng. Neáu Tyø-kheo ôû taïi tinh xaù giaët y roài traûi treân bôø töôøng ñeå phôi, baát ngôø ban ñeâm bò gioù thoåi laøm rôi beân ngoaøi töôøng thì phaïm Ni-taùt-kyø. Nhöng neáu y rôi beân trong töôøng thì khoâng phaïm. Neáu Tyø-kheo ra ngoaøi tinh xaù côûi y chaáp taùc, roài ñeå queân y ngoaøi ñoù, ban ñeâm nhôù laïi ra tìm, nhöng khoâng thaáy, ñeán saùng sôùm ra tìm môùi thaáy. Neáu y ñoù ñeå caùch tinh xaù trong voøng hai möôi laêm khuyûu tay thì khoâng phaïm, nhöng neáu caùch tinh xaù hôn hai möôi laêm khuyûu tay thì phaïm Ni-taùt-kyø. Y ñoù phaûi xaû giöõa chuùng Taêng. Ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa thoân xoùm. Cöông giôùi cuûa baûy caây xoaøi: Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, luùc aáy coù moät Baø-la-moân chuyeân troàng loaïi caây xoaøi. OÂng ta nghe noùi Sa- moân Cuø Ñaøm ôû thaønh Xaù-veä coù Nhaát thieát tri kieán, ai hoûi ñieàu gì ñeàu coù theå traû lôøi thoâng suoát, beøn suy nghó: “Nay ta haõy ñeán hoûi veà phöông phaùp troàng xoaøi, xem laøm caùch naøo ñeå cho goác reã vöõng chaéc, caønh laù toát töôi, hoa quaû sum seâ, choài maàm sinh tröôûng, khoâng bò chöôùng ngaïi”. Nghó theá roài, oâng beøn ñi ñeán choã Theá Toân, cuøng nhau thaêm hoûi, roài ngoài xuoáng moät beân, baïch vôùi Theá Toân: “Sa-moân Cuø Ñaøm! Troàng xoaøi baèng phöông phaùp naøo ñeå cho goác reã vöõng chaéc, caønh laù toát töôi, hoa quaû sum seâ, choài maàm sinh tröôûng khoâng bò chöôùng ngaïi?”.

Khi aáy, Theá Toân noùi vôùi Baø-la-moân: “Duøng naêm thöôùc laøm möùc ño, cöù baûy thöôùc troàng moät caây, troàng nhö theá thì coù theå laøm cho caây aáy coù goác reã vöõng chaéc, caønh laù toát töôi, hoa quaû sum seâ, choài maàm sinh tröôûng, khoâng bò trôû ngaïi nhau”. Baáy giôø, Baø-la- moân hoan hyû, beøn thoát leân: “Laønh thay Sa-moân Cuø Ñaøm! Bieát raát raønh phöông phaùp troàng caây, thaät laø baäc coù trí bieát taát caû moïi thöù”, roài töø choã ngoài ñöùng daäy ra ñi. Sau khi Baø-la-moân ra ñi khoâng bao laâu, Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø- kheo: “OÂng Baø- la-moân naøy böõa nay thaät laø thieät thoøi lôùn, ñieàu neân hoûi thì khoâng hoûi, ñieàu khoâng neân hoûi laïi hoûi. Neáu oâng ta hoûi veà yù nghóa cuûa khoå taäp thì ñaõ coù theå thaáy ñöôïc daáu veát cuûa ñaïo maàu roài. Tuy nhieân oâng ta böõa nay ñoái vôùi ta phaùt taâm hoan hyû, nhö vaäy cuõng ñaõ ñöôïc ích lôïi roài”. Khi aáy, Öu-ba-ly bieát ñuùng luùc, beøn baïch Phaät: “Baïch Theá Toân! Chuùng con ñaõ nghe veà giôùi haïn cuûa caây xoaøi, giôø xin hoûi theâm: “Neáu coù moät thaønh thò thoân xoùm naøo ñoù khoâng theå bieát ñöôïc ranh giôùi, nhöng ta muoán laøm Yeát-ma thì ñeán chöøng möùc naøo ñöôïc xem laø Yeát-ma toát nhaát ñeå cho

Taêng chuùng ôû caùc choã ñeàu coù theå troâng thaáy nhau, khieán phaùp Yeát-ma thaønh töïu, Taêng chuùng khoâng phaïm toäi bieät chuùng?". Phaät noùi vôùi Öu-ba-ly: "Cöù naêm khuyûu tay thaønh moät cung, baûy cung troàng moät caây xoaøi, laøm Yeát-ma trong phaïm vi baûy caây xoaøi, thì goïi laø phaùp Yeát-ma toát nhaát, khieán cho Taêng chuùng ôû caùc choã thaáy ñöôïc nhau, khoûi phaïm toäi bieät chuùng. Ñoù goïi laø cöông giôùi cuûa baûy caây xoaøi". Neáu Tyø-kheo lìa y nguû qua ñeâm thì neân baïch vôùi moät vò trì luaät coù theå laøm Yeát- ma nhö sau: "Thöa Tröôûng laõo! Toâi ñaõ nguû caùch ly vôùi chieác y naøy qua ñeâm neân phaûi xaû, xin Tröôûng laõo laøm Yeát-ma giuùp toâi". Phaùp Yeát-ma naøy nhö tröôøng hôïp y quaù möôøi ngaøy ñaõ noùi ôû treân. Theá neân noùi: "Khi vieäc y ñaõ xong, y Ca-hi-na cuõng ñaõ xaû, maø Tyø-kheo rôøi moät trong ba y nguû ôû moät choã khaùc thì phaïm toäi Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà, ngoaïi tröø tröôøng hôïp Taêng Yeát-ma cho pheùp". (Heát giôùi Ni-taùt-kyø thöù hai)

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.